

ΣΤΕ 618/2018 [Παράνομη έγκριση χρήσεως κ.υ.ε. εντός αρχαιολογικού χώρου]

Περίληψη

-Η ύπαρξη των αυθαιρέτων κατασκευών, όπως και η αλλαγή χρήσης στο παλαιό κτίσμα (σε χώρο κύριας χρήσης - συνάθροισης κοινού), διαπιστώθηκε και κατά την αυτοψία που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Πύργου, στις 20.9.2012, κατόπιν της οποίας συντάχθηκε η με αρ. πρωτ. 2097/8.10.2012 έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου.

-Ενόψει του ότι ο αιτών φέρεται, βάσει των στοιχείων που προσκόμισε (συνεκτιμωμένου και του ανωτέρω συμβολαίου γονικής παροχής), να έχει εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο, ευρισκόμενο σε μικρή απόσταση από το κατάστημα της παρεμβαίνουσας (όπως προκύπτει από το υπάρχον στο φάκελο της υποθέσεως φωτογραφικό υλικός ασκεί με έννομο συμφέρον την κρινόμενη αίτηση προβάλλοντας ότι με την έγκριση της χρήσεως του συγκεκριμένου καταστήματος με την προσβαλλόμενη πράξη θα υποστεί βλάβη υλική και ηθική (άρθρο 57 Α.Κ), αφού θα συνεχισθεί η από εικοσαετίας και πλέον υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης και απόλαυσης της περιουσίας του από άποψη αισθητική, ακουστική, πολιτιστική) κλπ. Στην περίπτωση του περιβάλλοντος χώρου των μνημείων, προστατευτέο στοιχείο συνιστά και η ανεμπόδιστη θέαση αυτών, αλλά και ο χαρακτήρας και η φυσιογνωμία της ευρύτερης περιοχής, η οποία τελεί σε άμεση οπτική επαφή με τα μνημεία και είναι αναγκαία για την ανάδειξή τους. Συνεπώς, πρέπει να ερευνάται και εάν η απόσταση του έργου από το μνημείο ή η σχέση του με αυτό, ενόψει των μορφολογικών του στοιχείων είναι τέτοια, ώστε να διασφαλίζεται η αναλλοίωτη έποψη του μνημείου και η ακεραιότητα του αναγκαίου για την ανάδειξή του σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα του περιβάλλοντος χώρου.

-Η έννοια του καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι ευρεία και περιλαμβάνει μία σειρά από επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια υγεία, οι οποίες, στην περίπτωση των καταστημάτων που έχουν ως αντικείμενο την παρασκευή, διάθεση τροφίμων και ποτών, διαχωρίζονται σε επιμέρους κατηγορίες, οι οποίες υπόκεινται, από την κείμενη νομοθεσία, σε συγκεκριμένες διαδικαστικές προϋποθέσεις και στην υποχρέωση τηρήσεως συγκεκριμένων προδιαγραφών όσον αφορά στις εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό τους, ανάλογα με το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας και τη δυναμικότητα της επιχειρήσεως. Συνεπώς, ενόψει των διαφοροποιήσεων αυτών, σε περίπτωση που ανακύπτει ζήτημα εγκρίσεως, δραστηριότητας πλησίον αρχαίου μνημείου ή εντός αρχαιολογικού χώρου, με αντικείμενο που εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της ζητούμενης, κατά περίπτωση, με την αίτηση του

ενδιαφερομένου, ειδικότερης επιχειρηματικής δραστηριότητας, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις αυτής επί των υπαρχόντων μνημείων, εμφανών ή αφανών, καθώς και επί του περιβάλλοντος χώρου.

-Η προσβάλλομενη πράξη, με την οποία δόθηκε, έγκριση για χρήση χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος, δηλαδή για χρήση που αντιπροσωπεύει μια ευρύτατη κατηγορία διαφορετικών εξ απόψεως αντικειμένου δραστηριοτήτων, δεν αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς. Και τούτο διότι στην συγκεκριμένη περίπτωση, κατά την οποία δεν υφίστανται θεσμοθετημένες χρήσεις γης, δεν περιγράφονται ούτε τα προστατευόμενα μνημεία στην περιοχή ούτε οι κατασκευές και το σύνολο εν γένει των εγκαταστάσεων που συγκροτούν το επίδικο κτίσμα, ενώ δενπροσδιορίζεται η σχέση αυτών προς τα προστατευόμενα μνημεία (λ.χ η απόσταση, κλίση εδάφους) και δεν εκτιμώνται ,ενόψει των ανωτέρω κρίσιμων στοιχείων, σε συνδυασμό και με το σύνολο των χρήσεων την έγκριση των οποίων ζητούσε η παρεμβαίνουσα (καφέ - μπαρ- κέντρο διασκέδασης- εστιατόριο-αναψυκτήριο), οι επιπτώσεις της λειτουργίας του συγκεκριμένου καταστήματος στα προστατευόμενα μνημεία και στον περιβάλλοντα χώρο αυτών. Αντιθέτως, αντί να διατυπωθεί, εν όψει των προεκτεθέντων , κρίση για τις κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως επιπτώσεις από τη χρήση του επίδικου καταστήματος ως «χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος» στα μνημεία και στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο ο οποίος έχει κηρυχθεί και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Τάσσεται με την προσβαλλόμενη πράξη, ως προϋπόθεση για την λειτουργία του καταστήματος με την ανωτέρω χρήση, ότι στο μέλλον αυτή “δεν θα είναι οχλούσα για το αρχαιολογικό περιβάλλον της περιοχής”. Είναι, συνεπώς βάσιμος ο προβαλλόμενος λόγος ότι η προσβαλλόμενη πράξη βεν είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, όσον αφορά στις επιπτώσεις της ασκούμενης από την παρεμβαίνουσα δραστηριότητας στα μνημεία και στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο.

Πρόεδρος: Γ. Παπαγεωργίου

Εισηγητής: Μ.Ε. Παπαδημήτρη

Βασικές Σκέψεις

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση: α) της με αριθ. πρωτ. 2765/6.6.2016 αποφάσεως της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας, με την οποία εγκρίθηκε η χορήγηση άδειας χρήσεως του καταστήματος «Θάλασσα», στη θέση «Ματζάκουρα» της Τοπικής Κοινότητας Αγίου Ανδρέα Δήμου Πύργου, Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας, εντός του αρχαιολογικού χώρου του Αγίου Ανδρέα Κατακώλου, ως χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος και β) του υπ' αριθ. 4/26.5.2016 πρακτικού, με το οποίο το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Ελλάδας γνωμοδότησε υπέρ της χορηγήσεως άδειας χρήσεως του ανωτέρω καταστήματος.

3. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των προσβαλλομένων πράξεων η Ευγενία Παπαδοπούλου, η οποία φέρεται να έχει την

εκμετάλλευση του ανωτέρω καταστήματος.

4. Επειδή, ειδικότερα, όπως προκύπτει από τον φάκελο της υποθέσεως, με το από 25.2.1922 ΒΔ (ΦΕΚ Α 28/26.2.1922) κηρύχθηκαν ως προέχοντα Βυζαντινά μνημεία σειρά μεσαιωνικών κάστρων, μεταξύ των οποίων το Ποντικόκαστρο, το οποίο βρίσκεται στην ανωτέρω περιοχή. Με την υπ' αριθ. Α1/Φ.07/66969/2288/12.11.1982 απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού (Β/305/31.5.1983) κηρύχθηκε, κατ' επίκληση των διατάξεων του Κ.Ν. 5351/32 «Περί Αρχαιοτήτων», ως αρχαιολογικός χώρος και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, η περιοχή του ακρωτηρίου του Αγ. Ανδρέου - Κατακώλου Ν. Ηλείας μέχρι τη νησίδα Τηγάνι και η μεταξύ τους θαλάσσια ζώνη, όπου βρίσκονται κατακρημνισμένα ερείπια της αρχαίας ομηρικής πόλης Φειάς, στη θέση της ακρόπολης της οποίας βρίσκεται το προαναφερθέν βυζαντινό μνημείο. Με την ίδια απόφαση καθορίστηκαν τα όρια του ανωτέρω χώρου. Με την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/ Φ31/49674/1109/2.6.1994 απόφαση της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (Τμήμα Βυζαντινών Χώρων) καθορίσθηκε ζώνη Β προστασίας του αρχαιολογικού χώρου του Αγίου Ανδρέα Κατακώλου Ηλείας, όροι χρήσεως γης και δομήσεως, χωρίς όμως η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Περαιτέρω, με την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/14610/449/20.3.1996 απόφαση της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (Τμήμα Βυζαντινών Χώρων), η οποία επίσης δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (βλ σχετικά το με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΗΛ/ 36011/21223/413/13.2.2017 της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας, αρ. πρωτ. εισερχομένων του Συμβουλίου της Επικρατείας ΕΠ 617/16.2.2017), καθορίσθηκε Ζώνη Β' προστασίας του ανωτέρω αρχαιολογικού χώρου, αποτελούμενη από τις ζώνες Β1 και Β2, καθώς και όροι και περιορισμοί δομήσεως στις επιμέρους αυτές ζώνες, ενώ με την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/4611/450/20.3.1996 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ Β236/9.4.1996), εγκρίθηκε η οριοθέτηση Ζώνης Α' απολύτου προστασίας του κάστρου του Αγίου Ανδρέα Κατακώλου Ηλείας, καθώς και των δύο νησιών του κόλπου (νήσος Τηγάνι και ανώνυμη νησίδα). Το κατάστημα της παρεμβάδουσας, το οποίο κατά καιρούς έφερε διάφορες ονομασίες, («Βίλλα Ματζάκουρα», «Versus», «Seaside», «Θάλασσα» κ.ά), όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εμπίπτει εντός της ζώνης Β1 της ανωτέρω, από 20.3.1996 αποφάσεως της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού, με την οποία ορίσθηκε, για τη ζώνη αυτή, χρήση κατοικίας και γεωργικών αποθηκών. Με το με αριθ. πρωτ. 2251/5/4.8.1986 έγγραφο της Ζ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων εγκρίθηκε, υπό όρους, αίτημα νομιμοποιήσεως του κτιρίου, στο οποίο σήμερα λειτουργεί η επιχείρηση της παρεμβάδουσας, προκειμένου, το κτίριο αυτό να λειτουργήσει ως αναψυκτήριο. Όμως, η 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, δεν έδωσε έγκριση για χρήση του ανωτέρω κτιρίου, το οποίο φέρεται να είναι προϋφιστάμενο του έτους 1955 και αναφέρεται στα σχετικά έγγραφα της Εφορείας είτε ως οικία είτε ως κατάστημα - αναψυκτήριο, αλλά ενέκρινε κατά καιρούς, εργασίες επισκευών και νέων κατασκευών, αποδεχόμενη τη χρήση του κτιρίου ως καταστήματος, λόγω του ότι η άδεια

λειτουργίας προϋπήρχε της ανωτέρω από 20.3.1996 αποφάσεως καθορισμού ζωνών προστασίας και λόγω του ότι στην καθορισθείσα με την εν λόγω απόφαση ζώνη (B1) υπήρχαν και άλλα κτίρια με χρήσεις μη συμβατές με τις οριζόμενες στην απόφαση αυτή [βλ. ιδίως το με αριθ. πρωτ. 3443/20.8.2013 έγγραφο της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, την υπ' αριθ. 23 γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων Δυτικής Ελλάδος (πρακτικό 6ης συνεδρίασης/16.7.2012), την με αριθ. πρωτ. 3149/22.6.2015 εισήγηση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας προς τη Γραμματεία του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, τα με αριθ. πρωτ. 79/18.1.1999, 1448/9.1.2001, 611/27.3.2003 έγγραφα της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, σχετικά με την έγκριση επισκευών και τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στο επίδικο κατάστημα]. Εξάλλου, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του επίδικου καταστήματος, το οποίο διέθετε τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες λειτουργίας, έγιναν τροποποιήσεις στις εγκαταστάσεις και στο είδος της ασκούμενης δραστηριότητας [λ.χ. πριν από το έτος 1998 έγινε αλλαγή χρήσης, στο κτίσμα προ του 1955, από «κουζίνα» σε «χώρο συνάθροισης κοινού - μπαρ», το έτος 2006 από «μπαρ» σε «υπαίθριο κέντρο διασκέδασης με συγκρότηση μπαρ» και το έτος 2013, από «υπαίθριο κέντρο διασκέδασης με συγκρότηση μπαρ» σε «επιχείρηση αναψυχής καθώς και προσφοράς κατά κύριο λόγο οινοπνευματωδών ποτών (καφέ - μπαρ αναψυκτήριο)»], χωρίς να έχουν ληφθεί, για τις ανωτέρω μεταβολές, οι απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων και των αρχαιολογικών υπηρεσιών (βλ. σχετικά τα με αριθ. πρωτ. 4380/24.9.2012 και 5160/30.10.2012 έγγραφα της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και της Ζ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων αντιστοίχως, τα με αριθ. πρωτ. 1771/3.12.2014 και 1777/14/28.5.2015 έγγραφα της Υπηρεσίας Δόμησης Πύργου). Στις 21.6.2012 η παρεμβαίνουσα κατέθεσε αίτηση προς την 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, με την οποία ζήτησε να της επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του καταστήματός της, ως καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και, ειδικότερα, ως υπαίθριου κέντρου διασκέδασης, το οποίο, σύμφωνα με την αίτησή της, λειτουργούσε, βάσει νομίμων αδειών λειτουργίας, τουλάχιστον από το έτος 1992, με διάφορες μορφές (αναψυκτήριο, καφέ - μπαρ, υπαίθριο κέντρο διασκέδασης). Κατά την αυτοψία που πραγματοποίησε η 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στις 3.7.2012, διαπιστώθηκε η κατασκευή, χωρίς την έγκρισή της, δύο ημιυπαίθριων χώρων, στεγασμένων με μόνιμη κατασκευή και ενός κλειστού και στεγασμένου χώρου με χρήση αποθήκης. Ενόψει τούτου, το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, με την υπ' αριθ. 23 γνωμοδότησή του (πρακτικό 6ης συνεδρίασης/16.7.2012), ετάχθη υπέρ της συνεχίσεως της υπάρχουσας χρήσης του καταστήματος, η οποία προϋπήρχε της αποφάσεως χαρακτηρισμού ζωνών, υπό την προϋπόθεση απομακρύνσεως όλων των κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν χωρίς την έγκριση της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. [Η ύπαρξη των αυθαιρέτων κατασκευών, όπως και η αλλαγή χρήσης στο παλαιό κτίσμα (σε χώρο κύριας χρήσης - συνάθροισης κοινού), διαπιστώθηκε και κατά την αυτοψία που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Πύργου, στις 20.9.2012, κατόπιν της οποίας συντάχθηκε η με αρ. πρωτ.

2097/8.10.2012 έκθεση αυτοψίας αυθαιρέτου]. Κατά την αυτοψία που διενήργησε μετά ένα έτος και πλέον (στις 15.10.2013) η 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στο κατάστημα της παρεμβαίνουσας, διαπιστώθηκε η απομάκρυνση, από τις αυθαίρετες κατασκευές που είχε διαπιστώσει κατά την προηγούμενη αυτοψία της (3.7.2012), μόνο του κλειστού χώρου (αποθήκης), όχι, όμως, και των ημιυπαιθρίων χώρων. Το Τοπικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων Δυτικής Ελλάδος γνωμοδότησε ομοφώνως, (πρακτικό 7/11.6.2014), υιοθετώντας σχετική εισήγηση της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, να μην χορηγηθεί άδεια για τη συνέχιση της λειτουργίας του καταστήματος της παρεμβαίνουσας, ενόψει του ότι οι ως άνω ημιυπαίθριοι χώροι κατασκευάσθηκαν αυθαιρέτως και δεν αποδείχθηκε ότι αποτελούσαν αναπόσπαστο τμήμα του εξωτερικού υπαίθριου χώρου πριν από την κήρυξη του αρχαιολογικού χώρου. Κατόπιν αυτού η 6η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, με την με αριθ. πρωτ. 3333/14.8.2014 απόφασή της, αποφάσισε την μη χορήγηση της άδειας που είχε ζητήσει η παρεμβαίνουσα (στις 21.6.2012) για τη συνέχιση της λειτουργίας του εν λόγω καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ακολουθώντας, με την με αριθ. πρωτ. 3742/13.7.2015 απόφασή της η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας αποφάσισε, υιοθετώντας την υπ' αριθ. 9 γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων Δυτικής Ελλάδας (6η συνεδρίαση/30.6.2015), την μη έγκριση του από 11.6.2015 αιτήματος της παρεμβαίνουσας σχετικά με την χορήγηση άδειας επισκευής - αντικαταστάσεως στεγάστρου στο κατάστημα, με την αιτιολογία ότι δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη των ημιυπαιθρίων χώρων προ της κηρύξεως του αρχαιολογικού χώρου (1983). Η παρεμβαίνουσα, με αίτηση που υπέβαλε στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, (αριθ. πρωτ. 2379/9.5.2016), ζήτησε να επιβεβαιωθεί, κατόπιν αυτοψίας, η απομάκρυνση των αυθαιρέτων κατασκευών και να εγκριθεί η χρήση του καταστήματός της ως καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος (καφέ - μπαρ - κέντρο διασκέδασης - εστιατόριο - αναψυκτήριο). Η απομάκρυνση των αυθαιρέτων κατασκευών διαπιστώθηκε το πρώτον με αυτοψία που πραγματοποίησε στις 10.5.2016 η Υπηρεσία Δόμησης Πύργου, κατόπιν αιτήσεως της παρεμβαίνουσας από 9.5.2016 και, στη συνέχεια, με αυτοψία που πραγματοποίησε στις 19.5.16 η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας. Κατόπιν τούτων, εκδόθηκε, βάσει της σχετικής περί μεταβιβάσεως αρμοδιοτήτων του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού αποφάσεως ΥΠΠΟΑ /ΓΔΔΥ/ΔΟΕΠΥ/275923/40952/379/ 24.10.2014 (B2891/29.10.2014), η με αριθ. πρωτ. 2765/6.6.2016 απόφαση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας (α' προσβαλλόμενη). Με την ανωτέρω απόφαση της Εφορείας Αρχαιοτήτων, εγκρίθηκε, κατόπιν της, ομόφωνης, υπ' αριθ. 7 γνωμοδοτήσεως του Τοπικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων Δυτικής Ελλάδας (4η συνεδρίαση/26.5.2016), (β' προσβαλλόμενη), η χορήγηση άδειας χρήσεως του καταστήματος της παρεμβαίνουσας, με την επωνυμία «Θάλασσα», ως χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή δεν θα είναι οχλούσα για το αρχαιολογικό περιβάλλον της περιοχής.

5. Επειδή, με το δικόγραφο της παρεμβάσεως και με το κατατεθέν μετά τη συζήτηση υπόμνημα, εντός της χορηγηθείσας από τον Προεδρεύοντα Σύμβουλο σχετικής προθεσμίας, προβάλλεται ότι η με αριθ. πρωτ. 2765/6.6.2016 απόφαση της Εφορείας

Αρχαιοτήτων Ηλείας (α΄ προσβαλλόμενη) στερείται εκτελεστού χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, απαραδέκτως προσβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας συνιστά απλή γνώμη, η οποία διατυπώθηκε, κατόπιν αιτήσεως της παρεμβαίνουσας, στο πλαίσιο ανακλήσεως της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας του καταστήματος, χωρίς να προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, άλλως, ότι η προσβαλλόμενη αυτή πράξη έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα σε σχέση με το με αριθ. πρωτ. 2251/1986 έγγραφο της Ζ΄ Εφορείας Αρχαιοτήτων, τα με αριθ. πρωτ. 79/18.1.1999, 611/27.3.2003, 2263/2001 και 2301/2001 έγγραφα της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και το πρακτικό της 6ης Συνεδρίασης του Τοπικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων με ημερομηνία 16/7/2012. Όλοι, όμως, οι ανωτέρω ισχυρισμοί περί ελλείψεως εκτελεστότητας της προσβαλλομένης πράξεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο διότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α΄ 153), στο πλαίσιο της διαγραφόμενης στο άρθρο 10 του νόμου αυτού διαδικασίας, κατόπιν αιτήματος της παρεμβαίνουσας, ύστερα από νέα έρευνα, αφού ελήφθησαν υπόψη οι διαπιστώσεις των αυτοψιών που πραγματοποίησαν η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας και η Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Πύργου σχετικά με την απομάκρυνση των αυθαιρέτων κατασκευών και ενώ είχε προηγηθεί η με αριθ. πρωτ. 3333/14.8.2014 απόφαση της 6ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, για τη μη χορήγηση άδειας για τη συνέχιση της λειτουργίας του επίδικου καταστήματος. Αντιθέτως, το πρακτικό του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, αποτελεί απλή γνωμοδότηση, στερούμενη εκτελεστότητας και, ως εκ τούτου, προσβάλλεται απαραδέκτως (ΣτΕ 664/2017, 455/2014).

6. Επειδή, ο αιτών ασκεί την κρινόμενη αίτηση επικαλούμενος την ιδιότητα του κυρίου, νομέα και κατόχου όμορου προς το κατάστημα της παρεμβαίνουσας ακινήτου. Η παρεμβαίνουσα, όμως, αμφισβητεί την ιδιότητα αυτή του αιτούντος και, επομένως, και την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος αυτού, προβάλλοντας ότι ο αιτών δηλώνει κάτοικος Γλυφάδας και ότι με το υπ' αριθ. 39.977/12.12.1995 συμβόλαιο γονικής παροχής, μεταβίβασε την ιδιοκτησία του στις θυγατέρες του, διατηρώντας για τον εαυτό του το δικαίωμα οικήσεως, χωρίς να αποδεικνύει με ποιό τρόπο θίγεται το δικαίωμα αυτό. Περαιτέρω, με το υπόμνημα που κατέθεσε μετά τη συζήτηση, επικαλείται την υπ' αριθ. 1126/2016 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Πύργου και τα οικεία πρακτικά, βάσει των οποίων ο αιτών, μετά την άσκηση της κρινομένης αίτησης, είχε καταθέσει ενόρκως, ως μάρτυρας, ότι δεν είναι εκείνος πλέον ιδιοκτήτης, αλλά οι θυγατέρες του και ότι ο ίδιος διαμένει σε ξενοδοχείο όταν επισκέπτεται την περιοχή. Τέλος, η παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι η όποια βλάβη του αιτούντος δεν προέρχεται από την προσβαλλόμενη πράξη αλλά από την άδεια λειτουργίας του καταστήματος. Όμως, ανεξαρτήτως των ανωτέρω, ενόψει του ότι ο αιτών φέρεται, βάσει των στοιχείων που προσκόμισε (συνεκτιμωμένου και του ανωτέρω συμβολαίου γονικής παροχής), να έχει εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο, ευρισκόμενο σε μικρή απόσταση από το κατάστημα της παρεμβαίνουσας, (όπως

προκύπτει από το υπάρχον στο φάκελο της υποθέσεως φωτογραφικό υλικό), ασκεί με έννομο συμφέρον την κρινόμενη αίτηση, προβάλλοντας ότι με την έγκριση της χρήσεως του συγκεκριμένου καταστήματος με την προσβαλλόμενη πράξη θα υποστεί βλάβη υλική και ηθική (άρθρο 57 Α.Κ), αφού θα συνεχισθεί η από εικοσαετίας και πλέον υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης και απόλαυσης της παρουσίας του από άποψη αισθητική, ακουστική, πολιτιστική κλπ. (πρβλ ΣτΕ 1814/2016, 3764/2015, 3173/2012 575/2012, 2133/2003). Συνεπώς, όλοι οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέοι.

7. Επειδή, όπως έχει κριθεί, με τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 και 6 του Συντάγματος καθιερώνεται αυξημένη προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, δηλαδή των μνημείων και των λοιπών πολιτιστικών στοιχείων αγαθών που προέρχονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και συνθέτουν, λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, την εν γένει πολιτιστική κληρονομιά της χώρας (ΣτΕ 655/2017, 3004/2015, 978/2012). Η προστασία αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διατήρηση στο διηνεκές αναλλοίωτων των εν λόγω πολιτιστικών στοιχείων και του χώρου που είναι αναγκαίος για την ανάδειξή τους σε ιστορική, αισθητική, και λειτουργική ενότητα (ΣτΕ 3004/2015, 3735/2013, 569/2012). Εξάλλου, κατά την έννοια των ίδιων διατάξεων, κάθε επέμβαση επί και πλησίον αρχαίου ή εντός αρχαιολογικού χώρου, ή ιστορικού τόπου πρέπει κατ' αρχήν να αποβλέπει στην προστασία και στην ανάδειξή του, να ενεργείται δε ενόψει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και του είδους των προστατευτέων ευρημάτων και επί τη βάση των δεδομένων της αρχαιολογικής επιστήμης απαγορευμένων επεμβάσεων και χρήσεων μη συμβατών προς την κατά προορισμό χρήση των αρχαίων (ΣτΕ Ολομέλεια 676/2005, 3454/2004, ΣτΕ 655/2017, 3004/2015, 575/2012, 569/2012).

8. Επειδή, η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος οργανώνεται και εξειδικεύεται με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 "Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς" (Α' 153), ο οποίος στο άρθρο 2 ορίζει ότι: " Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου: α) ... β) Ως μνημεία νοούνται όλα τα πολιτιστικά αγαθά που αποτελούν υλικές μαρτυρίες και ανήκουν στην πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και των οποίων επιβάλλεται η ειδικότερη προστασία βάσει των εξής διακρίσεων: αα) Ως αρχαία μνημεία ή αρχαία νοούνται όλα τα πολιτιστικά αγαθά που ανάγονται στους προϊστορικούς, αρχαίους, βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς χρόνους και χρονολογούνται έως και το 1830, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20. Στα αρχαία μνημεία συμπεριλαμβάνονται σπήλαια και παλαιοντολογικά κατάλοιπα για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις ότι συνδέονται με την ανθρώπινη ύπαρξη. ββ) ... γγ) Ως ακίνητα μνημεία νοούνται τα μνημεία που υπήρξαν συνδεδεμένα με το έδαφος και παραμένουν σε αυτό ή στο βυθό της θάλασσας ή στον πυθμένα λιμνών και ποταμών, καθώς και τα μνημεία που βρίσκονται στο έδαφος ή στο βυθό της θάλασσας ή στον πυθμένα λιμνών ή ποταμών και δεν είναι δυνατόν να μετακινηθούν χωρίς βλάβη της αξίας τους ως μαρτυριών. Στα ακίνητα μνημεία συμπεριλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις, οι κατασκευές και τα διακοσμητικά και λοιπά στοιχεία που αποτελούν αναπόσπαστο

τμήμα τους, καθώς και το άμεσο περιβάλλον τους. δδ) ... γ) Ως αρχαιολογικοί χώροι νοούνται εκτάσεις στην ξηρά ή στη θάλασσα ή στις λίμνες ή στους ποταμούς, οι οποίες περιέχουν ή στις οποίες υπάρχουν ενδείξεις ότι περιέχονται αρχαία μνημεία ή αποτέλεσαν ή υπάρχουν ενδείξεις ότι αποτέλεσαν από τους αρχαιολογικούς χρόνους έως και το 1830 μνημειακά οικιστικά ή ταφικά σύνολα. Οι αρχαιολογικοί χώροι περιλαμβάνουν και το απαραίτητο ελεύθερο περιβάλλον που επιτρέπει στα σωζόμενα μνημεία να συντίθενται σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα. δ) ... στ) ... ζ) ... η) ... θ) ... ι) ... ια) ... ιβ) ... ιγ) ...". Στο άρθρο 3 του νόμου αυτού ορίζεται ότι: "1. Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας συνίσταται κυρίως: α) ... β) στη διατήρηση και στην αποτροπή της καταστροφής, της αλλοίωσης και γενικά κάθε άμεσης ή έμμεσης βλάβης της. γ) ... δ) ... ε) ... στ) ... ζ) ...". Στο άρθρο 6 παρ. 1 ορίζεται ότι: "Στα ακίνητα μνημεία περιλαμβάνονται: α) τα αρχαία που χρονολογούνται έως και το 1830, β) ... γ) ...". Περαιτέρω, στο άρθρο 10 παρ. 1 ορίζεται ότι: "Απαγορεύεται κάθε ενέργεια σε ακίνητο μνημείο, η οποία είναι δυνατόν να επιφέρει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο καταστροφή, βλάβη, ρύπανση ή αλλοίωση της μορφής του". Στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 παρ. 6 του ν. 3851/2010 (Α 85), ορίζεται ότι: "Η εγκατάσταση ή η λειτουργία βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή εμπορικής επιχείρησης, η τοποθέτηση τηλεπικοινωνιακών ή άλλων εγκαταστάσεων, η επιχείρηση οποιουδήποτε τεχνικού ή άλλου έργου ή εργασίας, καθώς και η οικοδομική δραστηριότητα πλησίον αρχαίου επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. Η έγκριση χορηγείται εάν η απόσταση από ακίνητο μνημείο ή η σχέση με αυτό είναι τέτοια ώστε να μην κινδυνεύει να επέλθει άμεση ή έμμεση βλάβη αυτού λόγω του χαρακτήρα του έργου ή της επιχείρησης ή της εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών μπορεί να καθορίζονται κριτήρια, διαδικασίες ελέγχου και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας". Περαιτέρω, στην παρ. 6 του ίδιου άρθρου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υποπαράγραφο Η' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), ορίζονται τα εξής: " Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές. Η έγκριση χορηγείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Ειδικά για αιτήματα αδειοδοτήσεων καταστημάτων λιανικής πώλησης υγειονομικού ενδιαφέροντος, η ανωτέρω έγκριση χορηγείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης". Τέλος, στο άρθρο 12 ορίζονται τα εξής: "1. ... 2. ... 3. ... 4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 10 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους αρχαιολογικούς χώρους ...".

9. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, οι οποίες ερμηνεύονται ενόψει και της αυξημένης προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος που εισάγεται με τις προαναφερθείσες συνταγματικές διατάξεις, επιβάλλεται στη Διοίκηση η λήψη κάθε μέτρου το οποίο κρίνεται αρμοδίως ως πρόσφορο για την προστασία των αρχαίων και

νεωτέρων μνημείων. Η προστασία αυτή, όπως έχει εκτεθεί, συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διατήρηση στο διηνεκές αναλλοίωτων των ανωτέρω στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του αναγκαίου για την ανάδειξή τους σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα περιβάλλοντος χώρου (ΣτΕ 3064/2015, 3004/2015, 575/2012). Εξάλλου, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, επεμβάσεις εντός αρχαιολογικού χώρου, κηρυχθέντος, μάλιστα, όπως εν προκειμένω, και ως τοπίου φυσικού ιδιαίτερου κάλλους βάσει του Κ.Ν. 5351/32, οι οποίες αποτελούν ειδικότερη περίπτωση επεμβάσεως πλησίον αρχαίου μνημείου, (ΣτΕ 415/2017 1378/2016, 293/2010), επιτρέπονται μόνο κατόπιν εγκρίσεως του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εφόσον δεν επέρχεται κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης βλάβης όχι μόνο ενός ή περισσοτέρων από τα σωζόμενα μνημεία, εμφανή ή μη, αλλά και του ελεύθερου χώρου που τα περιβάλλει (πρβλ ΣτΕ 3064/2015, 3004/2015, 569/2012, 3723/2005, 565/2005). Περαιτέρω, κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων, ο Υπουργός Πολιτισμού, προκειμένου να χορηγήσει την έγκρισή του για την εκτέλεση ενός έργου ή για την ανάπτυξη μίας δραστηριότητας πλησίον αρχαίων μνημείων, έγκριση, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση αδειών άλλων διοικητικών αρχών (ΣτΕ 3004/2015, 4460/2005), αξιολογεί τα χαρακτηριστικά της δραστηριότητας αυτής και εκτιμά τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις που η δραστηριότητα θα έχει στα ακίνητα μνημεία και στον αναγκαίο για την ανάδειξή τους χώρο, δηλαδή στα αγαθά που εμπίπτουν στο προστατευτικό πεδίο της αρχαιολογικής νομοθεσίας (ΣτΕ 415/2017, 1378/2016, 569/2012). Η κρίση δε του Υπουργού Πολιτισμού πρέπει, για να είναι πλήρης, να περιέχει: α) περιγραφή των προστατευτέων αρχαίων μνημείων, (β) περιγραφή του προς εκτέλεση έργου ή της μέλλουσας να επιχειρηθεί δραστηριότητας και (γ) τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου ή της δραστηριότητας επί των αρχαίων και του περιβάλλοντος αυτά χώρου. Η αιτιολογία δε αυτή μπορεί να προκύπτει και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου και, ιδίως, από τη γνωμοδότηση του αρχαιολογικού συμβουλίου, η οποία συνοδεύει την απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (πρβλ ΣτΕ 415/2017, 569/2012). Στην περίπτωση του περιβάλλοντος χώρου των μνημείων, προστατευτέο στοιχείο συνιστά και η ανεμπόδιστη θέαση αυτών, αλλά και ο χαρακτήρας και η φυσιογνωμία της ευρύτερης περιοχής, η οποία τελεί σε άμεση οπτική επαφή με τα μνημεία και είναι αναγκαία για την ανάδειξή τους. Συνεπώς, πρέπει να ερευνάται και εάν η απόσταση του έργου από το μνημείο ή η σχέση του με αυτό, ενόψει των μορφολογικών του στοιχείων είναι τέτοια, ώστε να διασφαλίζεται η αναλλοίωτη έποψη του μνημείου και η ακεραιότητα του αναγκαίου για την ανάδειξή του σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα του περιβάλλοντος χώρου (ΣτΕ 3004/2015, 3735/2013).

10. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 80 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, ν. 3463/2006 (Α' 114) ορίζεται ότι: «1. Καταστήματα Υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι εκείνα, στα οποία γίνεται παρασκευή ή/και διάθεση σε πελάτες (καθισμένους, όρθιους, περαστικούς) ή διανομή φαγητών ή γλυκισμάτων ή οποιουδήποτε άλλου παρασκευάσματος τροφίμων ή ποτών ή αποθήκευση ή συντήρηση ή εμπορία κάθε

είδους τροφίμων ή ποτών, καθώς και τα καταστήματα προσφοράς υπηρεσιών, εξαιτίας των οποίων μπορεί να προκληθεί βλάβη στη δημόσια υγεία, όπως αναλυτικά αναφέρονται στις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις. 2. ...». Περαιτέρω, με την απόφαση Υ1γ/Γ.Π/οικ.96967/2012 του Υπουργού Υγείας «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών και άλλες διατάξεις» (Β΄2718/8.10.2012, διορθώσεις σφαλμάτων ΦΕΚ Β 3007/13.11.2012), εξειδικεύονται οι υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις που αφορούν τη λειτουργία των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών, για τις οποίες απαιτείται γνωμοδότηση των αρμοδίων Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της χώρας, στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης (άρθρο 1). Στο άρθρο 3 της απόφασης αυτής ορίζονται οι δραστηριότητες που αφορούν σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες που με οποιοδήποτε τρόπο μπορεί να επηρεάσουν τη δημόσια υγεία και λειτουργούν ως αμιγείς ή μικτές με επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών (κομμωτήρια, γυμναστήρια κλπ.), και οι δραστηριότητες που αφορούν επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα των τροφίμων και των ποτών [π.χ παρασκευαστές και συσκευαστές που πωλούν λιανικώς, επιχειρήσεις μαζικής εστίασης (όλες οι επιχειρήσεις στις οποίες παρασκευάζονται ή και προσφέρονται σε πελάτες κάθε είδους τρόφιμα ή ποτά ή διανέμονται κατ' οίκον, παρέχονται υπηρεσίες αναψυχής με συνοδεία φαγητού ή ποτού, όπως εστιατόρια, ψαροταβέρνες, ταβέρνες, σνακ μπαρ, ζαχαροπλαστεία με τραπεζοκαθίσματα, αναψυκτήρια), επιχειρήσεις αναψυχής και επιχειρήσεις κατά κύριο λόγο οινοπνευματωδών ποτών, όπως καφενεία, καφετέριες, κυλικεία, μπαρ, κέντρα διασκέδασης]. Περαιτέρω, στο άρθρο 10 της ανωτέρω αποφάσεως καθορίζονται κατά τρόπο μη εξαντλητικό διάφορες ειδικότερες κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών, στα επόμενα δε άρθρα 11, 12, 13 και 14 της ανωτέρω αποφάσεως του Υπουργού Υγείας εξειδικεύονται οι υγειονομικοί όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των ανωτέρω επιμέρους κατηγοριών επιχειρήσεων και, ειδικότερα, οι αναγκαίοι χώροι και εξοπλισμός και οι προδιαγραφές ανά είδος επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ειδικά δε στο άρθρο 14, το οποίο αναφέρεται στην Κατηγορία IV «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ», ορίζονται τα εξής: «... Η κατηγορία των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης και χώρων αναψυχής ταξινομείται ως ακολούθως: Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ Οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης ταξινομούνται, ανάλογα με τη δραστηριότητά τους ως ακολούθως: 1. Επιχειρήσεις μαζικής εστίασης παρασκευής και διάθεσης πρόχειρου γεύματος. Από τις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής διατίθενται σε καθήμενους ή περαστικούς πελάτες ή διανέμονται κατ' οίκον, ροφήματα πάσης φύσεως, αναψυκτικά, οινοπνευματώδη ποτά, γλυκίσματα, και πρόχειρα γεύματα (ζεστής ή κρύας κουζίνας) που δεν απαιτούν ιδιαίτερη επεξεργασία ... 2. Επιχειρήσεις μαζικής εστίασης παρασκευής και προσφοράς πλήρους γεύματος. Στις επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής παρασκευάζονται και διατίθενται σε καθισμένους ή περαστικούς πελάτες ή διανέμονται κατ' οίκον, πλήρη γεύματα... τα οποία περιλαμβάνουν κάθε είδος τροφίμου, γλυκίσματος, ροφήματος, αναψυκτικού ή

αλκοολούχου ποτού ... Όλες οι επιχειρήσεις της κατηγορίας μαζικής εστίασης και χώρων αναψυχής ... πρέπει να διαθέτουν τους παρακάτω χώρους: Αίθουσα πελατών ... χώρο ανάλογης παραλαβής και αποθήκευσης πρώτων υλών ... και ειδών συσκευασίας, χώρο επεξεργασίας, μεριδοποίησης, διατήρησης φαγητών, χώρο πλύσεως σκευών ... Β ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΟ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ 1. Επιχειρήσεις Αναψυχής Οι επιχειρήσεις στις οποίες προσφέρονται κατά κύριο λόγο οινοπνευματώδη ποτά και αναψυκτικά με συνοδεία πρόχειρου γεύματος καθώς και υπηρεσίες αναψυχής (καφενεία, open bar, αναψυκτήρια και τα όμοια). Στην κατηγορία αυτή οι προϋποθέσεις είναι αντίστοιχες με τις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης υποκατηγορίας παρασκευής ή και προσφοράς πρόχειρου γεύματος. 2. Κέντρο Διασκέδασης. Κέντρο Διασκέδασης είναι ο στεγασμένος ή υπαίθριος χώρος συγκεντρώσεως του κοινού για την παρακολούθηση καλλιτεχνικού κυρίως μουσικού προγράμματος, με μέγιστη επιτρεπόμενη Α-ηχοστάθμη 100 db, σε συνδυασμό με την παροχή φαγητών ή και ποτών (όπως αναφέρονται στις υποκατηγορίες των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης) ...».

11. Επειδή, από το σύνολο των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι η έννοια του καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι ευρεία και περιλαμβάνει μία σειρά από επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια υγεία, οι οποίες, στην ειδικότερη περίπτωση των καταστημάτων που έχουν ως αντικείμενο την παρασκευή, διάθεση τροφίμων και ποτών, διαχωρίζονται σε επιμέρους κατηγορίες, οι οποίες υπόκεινται, από την κείμενη νομοθεσία, σε συγκεκριμένες διαδικαστικές προϋποθέσεις και στην υποχρέωση τηρήσεως συγκεκριμένων προδιαγραφών όσον αφορά στις εγκαταστάσεις και στον εξοπλισμό τους, ανάλογα με το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας και τη δυναμικότητα της επιχειρήσεως. Συνεπώς, ενόψει των διαφοροποιήσεων αυτών, σε περίπτωση που ανακύπτει ζήτημα εγκρίσεως, κατά τα εκτεθέντα στην ένατη σκέψη, δραστηριότητας πλησίον αρχαίου μνημείου ή εντός αρχαιολογικού χώρου, με αντικείμενο που εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της ζητούμενης, κατά περίπτωση, με την αίτηση του ενδιαφερομένου, ειδικότερης επιχειρηματικής δραστηριότητας, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις αυτής επί των υπάρχοντων μνημείων, εμφανών ή αφανών, καθώς και επί του περιβάλλοντος αυτά χώρου.

12. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η προσβαλλόμενη πράξη, στηρίχθηκε, μεταξύ άλλων, στην υπ' αριθ. 7 γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων (πρακτικό συνεδρίασης 4/26.5.2016), και στην με αριθ. πρωτ. 2568/20.5.2016 εισήγηση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας προς το Συμβούλιο αυτό. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία αυτά, για την έγκριση της χορηγήσεως της άδειας στην παρεμβαίνουσα, ελήφθη υπόψη από τη διοίκηση το αίτημα της παρεμβαίνουσας, το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα διατηρεί κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος με χρήση καφέ μπαρ, εστιατόριο, αναψυκτήριο, εντός της ζώνης Β1 του αρχαιολογικού χώρου κάστρου Αγ. Ανδρέα Κατακώλου, το γεγονός ότι η χρήση του χώρου ως καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος προϋπήρχε της κηρύξεως των ζωνών του

αρχαιολογικού χώρου καθώς και το ότι, κατά τις πραγματοποιηθείσες αυτοψίες της Υπηρεσίας Δόμησης Πύργου και της ίδιας της ανωτέρω Εφορείας στο κατάστημα της παρεμβαίνουσας, διαπιστώθηκε η αφαίρεση του συνόλου των αυθαιρέτων κατασκευών που υπήρχαν στο παρελθόν. Κατόπιν τούτων, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ενέκρινε τη χορήγηση άδειας χρήσης του καταστήματος της παρεμβαίνουσας ως χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση δεν θα είναι οχλούσα για το αρχαιολογικό περιβάλλον. Με τον τρόπο, όμως, αυτό, η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία δόθηκε, υπό την ανωτέρω προϋπόθεση, έγκριση για χρήση “χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος”, δηλαδή για χρήση που αντιπροσωπεύει, κατά ήδη εκτεθέντα, μία ευρύτατη κατηγορία διαφορετικών εξ επόψεως αντικειμένου δραστηριοτήτων, δεν αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς. Και τούτο διότι στην συγκεκριμένη περίπτωση, κατά την οποία δεν υφίστανται θεσμοθετημένες χρήσεις γης, δεν περιγράφονται ούτε τα προστατευόμενα μνημεία στην περιοχή, ούτε, οι κατασκευές και το σύνολο εν γένει των εγκαταστάσεων που συγκροτούν το επίδικο κτίσμα, ενώ, δεν προσδιορίζεται η σχέση αυτών προς τα προστατευόμενα μνημεία (λ.χ η απόσταση, κλίση εδάφους) και, κυρίως, δεν εκτιμώνται, ενόψει των ανωτέρω κρίσιμων στοιχείων, σε συνδυασμό και με το σύνολο των χρήσεων, την έγκριση των οποίων ζητούσε η παρεμβαίνουσα (καφέ - μπαρ - κέντρο διασκέδασης - εστιατόριο - αναψυκτήριο), οι επιπτώσεις της λειτουργίας του συγκεκριμένου καταστήματος στα προστατευόμενα μνημεία και στον περιβάλλοντα χώρο αυτών. Αντιθέτως, αντί να διατυπωθεί, εν όψει των προεκτεθέντων, κρίση για τις κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως επιπτώσεις από τη συγκεκριμένη χρήση του επίδικου καταστήματος ως «χώρου υγειονομικού ενδιαφέροντος» στα μνημεία και στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο, ο οποίος έχει κηρυχθεί και τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους), δηλαδή για την κατά τον ως άνω κρίσιμο χρόνο, πρόκληση ή όχι οχλήσεως από την εν λόγω χρήση στο αρχαιολογικό περιβάλλον της περιοχής, τάσσεται με την προσβαλλόμενη πράξη, ως προϋπόθεση για την λειτουργία του καταστήματος με την ανωτέρω -γενικώς, άλλωστε, προσδιοριζόμενη («χώρος υγειονομικού ενδιαφέροντος»)- χρήση, ότι στο μέλλον αυτή “δεν θα είναι οχλούσα για το αρχαιολογικό περιβάλλον της περιοχής”. Είναι, συνεπώς βάσιμος ο προβαλλόμενος λόγος ότι η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί διότι δεν είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, όσον αφορά στις επιπτώσεις της ασκούμενης από την παρεμβαίνουσα δραστηριότητας στα μνημεία και στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο. Εξάλλου, τα αναφερόμενα στην έκθεση απόψεων της Διοικήσεως προς το Δικαστήριο για την κρινόμενη αίτηση, (έγγραφο με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ ΔΙΠΚΑ/ΤΑΠΚΑΧΜΑΕ/Φ9/49203/29126/1696/551/17.2.2017, αριθ. πρωτ. εισερχομένων ΣτΕ ΕΠ 706/21.2.2017), σχετικά με την μη πρόκληση βλάβης στα μνημεία της περιοχής λόγω του ότι τα κατάλοιπα της αρχαίας πόλεως Φειάς είναι καταβυθισμένα στον κόλπο του Αγ. Ανδρέα και λόγω της αποστάσεως του καταστήματος από το “Ποντικόκαστρο”, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, προς αναπλήρωση της ελλείπουσας αιτιολογίας (ΣτΕ 3173/2012, 259/2011). Περαιτέρω, ενόψει του ότι, κατά τα ανωτέρω, η μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη πράξη είναι

ακυρωτέα διότι η αιτιολογία της είναι μη νόμιμη και ανεπαρκής, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των υπολοίπων προβαλλόμενων κατ' αυτής, λόγων ακυρώσεως, ενώ αλυσιτελώς, ενόψει των ανωτέρω, προβάλλει η παρεμβαίνουσα ισχυρισμούς σχετικά με την αδιάλειπτη χρήση του κτίσματος ως χώρου συναθροίσεως κοινού και την δημιουργία σε αυτήν εύλογης πεποιθήσεως ως προς το σύννομο της χρήσεως αυτής.

13. Επειδή, κατόπιν τούτων, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η απόφαση 2765/6.6.2016 της Εφορείας Αρχαιοτήτων.